
2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

În cadrul submăsurii 4.2 sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al României.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie de asemenea finalizate până la data depunerii ultimei cereri de plată.

- Investițiile, propuse de solicitanții în teritoriul ITI Delta Dunării, vor fi eligibile dacă se respectă strategia ITI
- Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI) se regăsește în Anexa 14 la prezentul Ghid.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru **investiții corporale și /sau necorporale**¹, conform următoarei **liste indicative a cheltuielilor eligibile**:

1. Cheltuieli aferente investițiilor corporale

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea clădirilor unităților de procesare;
 - construcții destinate unei etape sau întregului flux tehnologic (colectare² - depozitare (materie primă / produse – sortare – condiționare – procesare - comercializare);
 - construcții destinate protecției mediului (aferente investițiilor pentru reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră (GES), energie regenerabilă, eficiență energetică), infrastructură internă și utilități, precum și bransamente și racorduri necesare proiectelor, sisteme supraveghere video pentru activitatea propusă prin proiect etc.;
 - pentru respectarea condițiilor de igienă, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului veterinar, biroul maistrilor, a șefului de secție, spațiu pentru servirea mesei etc.;
- investiții în producerea și comercializarea produselor viticole propuse de solicitanții care nu figurează în Registrul Plantațiilor Viticole cu Declarația de producție și/sau cu Declarația de stocuri produse viticole;

¹ **Investiții corporale** – active fizice și circulante (clădiri, mijloace de transport, utilaje etc.)

Investiții necorporale – active necorporale sub forma de fond de comerț, brevete etc., cheltuieli (în sensul contabil al cuvântului) de publicitate, cu studii etc.

² Exemple **construcții pentru colectarea materiei prime**: centre colectare, recepționare, răcire lapte; centre colectare, recepționare, sortare, ambalare ouă; centre colectare, recepționare, sortare, ambalare legume; stații colectare, uscare, calibrare, curățire cereale și semințe oleaginoase.

- Achiziționarea, inclusiv în leasing³ de utilaje noi, instalații, echipamente și mijloace de transport specializate în scopul colectării materiei prime și/sau comercializării produselor agro-alimentare în cadrul lanțurilor alimentare integrate;

Atenție! Sunt permise achiziționarea utilajelor, instalațiilor, echipamentelor necesare activității descrise prin proiect, precum și cele utilizate pentru scăderea consumului de energie și a emisiilor GES.

Vor fi considerate cheltuieli eligibile mijloacele de transport specializate care transportă numai un anumit tip de materii prime/mărfuri adecvate activității descrise în proiect, următoarele:

- Autocisterne,
- Autoizoterme (prevăzute cu izolație termică a pereților, dar fără agregat frigorific, fiind folosite pentru transportul mărfurilor alimentare),
- Autoizoterme cu frig (transport produse perisabile sau cu temperaturi controlate),
- Rulote și autorulote alimentare;
- Remorci și semiremorci specializate;

Cheltuielile cu orice alt mijloc de transport nu sunt considerate eligibile.

- Cheltuieli generate de îmbunătățirea controlului intern al calității și conformarea cu noile standarde* impuse de legislația europeană pentru procesarea și comercializarea produselor agro-alimentare;

*cheltuielile privind conformarea la standarde vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde în domeniul agro-alimentar, înainte să devină obligatorii pentru unitatea de procesare.

- Cheltuieli aferente marketingului produselor obținute (ex. echipamente pentru etichetarea, ambalarea produselor);

2. Cheltuieli generate de investițiile în active necorporale:

- Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului.
- Cheltuieli aferente marketing-ului produselor obținute, în limita a max. 5% din valoarea eligibilă a proiectului, dar nu mai mult de 30.000 euro:
 - înființarea unui site – pentru promovarea și comercializarea propriilor produse;
 - etichetarea (crearea conceptului)
 - creare marcă înregistrată/brand

³ Este considerată cheltuielile eligibile doar leasingul financiar.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt:

- cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art.45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă respectă prevederile art.45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013 și îndeplinesc următoarele condiții:

- a) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;
- b) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, Studiu de Fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- c) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- d) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj.

Cheltuielile de consultanță - Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se decontează proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului Cererii de finanțare și cheltuielile de proiectare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servicii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul contractului de consultanță pentru managementul de proiect.

Costurile generale ale proiectului trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții - montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple. Acestea constau în mod obligatoriu și în servicii de asistență pe perioada implementării proiectului.

De asemenea, în cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtatoare de TVA.

În vederea asigurării rezonabilității prețurilor trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- a) încadrarea în limitele de prețuri din Baza de Date cu Prețuri de Referință aplicabilă PNDR 2014-2020 postată pe pagina de internet a AFIR, pentru bunurile care se regăsesc în BDPR;
- b) prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mică sau egală cu 15 000 Euro.
- c) Prezentarea în cadrul Studiului de Fezabilitate a declarației proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri pentru lucrările prevăzute în proiect.

Beneficiarii de grant care pentru cofinanțarea investiției vor accesa sprijinul prin intermediul creditelor de co-finanțare PNDR, vor fi selectați de către intermediarii financiari (bănci sau alte

instituții de credit selectate) în baza criteriilor economico-financiare cuprinse în condițiile de creditare proprii pentru asigurarea viabilității economice a proiectelor de investiții finanțate.

Creditul de co-finanțare PNDR poate acoperi valoarea co-finanțării private a cheltuielilor eligibile aferente proiectului selectat pentru finanțare de către AFIR, în următoarele condiții, conform prevederilor Regulamentului nr. 1303/ 2013, cu modificările și completările ulterioare:

- Valoarea cumulată a grantului și a creditului nu poate depăși suma totală a cheltuielilor vizate (eligibile);
- Creditele de co-finanțare PNDR nu pot prefinanța grantul, respectiv acestea nu pot fi utilizate pentru a plăti cheltuielile ce urmează a fi rambursate prin grant;
- Grantul nu poate fi utilizat pentru rambursarea sprijinului primit prin creditul de co-finanțare PNDR.